गव्यूतिः क्रोशद्वयम् सगव्यूत्युत्तरंयथाभवतितथा ॥ १९ ॥ इतिपंचमेटीकायामेकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥
द्वाविंशेसोमशुक्रादेःस्थानमाहोत्तरोत्तरम् तत्तद्गत्यनुसारेणइष्टानिष्टेतथानृणाम् ॥ १ ॥ राशीनामभिमुखमप्रदक्षिणंचउपवर्णितम् सव्येनचलन्द
क्षिणेनकरोतीतिवदता अमुष्यवयंकथमनुमीमहि एतत्कथंज्ञास्यामोविरुद्धत्वादित्यर्थः ॥ १ ॥ चक्रवशात्स्वतश्चगतिद्वयमविरुद्धमितिपरि

लक्षोत्तरंसार्द्धनवकोटियोजनपरिमंडलंभूवलयस्यक्षणेनसगव्यूत्युत्तरंद्विसहस्रयोजनानिसभुंक्ते ॥ १९ ॥
इतिश्रीभागवतेमहापुराणेपंचमस्कंधेज्योतिश्चक्रसूर्यरथमंडलवर्णनंनामैकविंशतितमोऽध्यायः ॥ २१ ॥
॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ राजोवाच यदेतद्भगवतआदित्यस्यमेरुंध्रुवंचप्रदक्षिणेनपरिक्रामतोराशीनामभि
मुखंचप्रचलितंचाप्रदक्षिणंभगवतोपवर्णितममुष्यवयंकथमनुमीमहीति ॥ १ ॥ सहोवाच यथा
कुलालचक्रेणभ्रमतासहभ्रमतांतदाश्रयाणांपिपीलिकादीनांगतिरन्यैवप्रदेशांतरेष्वप्युपलभ्यमानत्वात् ए
वंनक्षत्रराशिभिरुपलक्षितेनकालचक्रेणध्रुवंमेरुंचप्रदक्षिणेनपरिधावतासहपरिधावमानानांतदाश्रयाणां
सूर्यादीनांग्रहाणांगतिरन्यैवनक्षत्रांतरेराश्यंतरेचोपलभ्यमानत्वात् ॥ २ ॥ सएषभगवानादिपुरुषएवसाक्षा
न्नारायणोलोकानांस्वस्तयआत्मानंत्रयीमयंकर्मविशुद्धिनिमित्तंकविभिरपिचवेदेनविजिज्ञास्यमानोद्वाद
शधाविभज्यषट्सुवसंतादिषुऋतुषुयथोपजोषमृतुगुणान्विदधाति ॥ ३ ॥ तमेतमिहपुरुषास्त्रय्याविद्ययाव
र्णाश्रमाचारानुपथाउच्चावचैःकर्मभिराम्नातैर्योगवितानैश्चश्रद्धयायजंतोंऽजसाश्रेयःसमधिगच्छंति ॥ ४ ॥

हारार्थः ॥ २ ॥ तत्तत्कालनियमेनकर्मणांविशुद्धेः साद्गुण्यस्यनिमित्तभूतमात्मानंविभज्य विजिज्ञास्यमानः वितर्क्यमाणः यथोपजोषंयथा
कर्मभोगमृतुगुणान्शीतोष्णादीन् ॥ ३ ॥ वर्णाश्रमानुचारानुवर्तिनःपुरुषास्त्रय्याआम्नातैः कर्मभिरिंद्रादिरूपं योगवितानैश्चध्यानादिभिरंतर्यामि
रूपंपूजयंतः ॥ ४ ॥